

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
Facultatea de Istorie și Filosofie

SESIUNEA ȘTIINȚIFICĂ
A DEPARTAMENTULUI ISTORIA ROMÂNILOR, UNIVERSALĂ ȘI ARHEOLOGIE

VI
ediția

Vineri, 17 mai 2019

PROGRAM

Chișinău 2019

Vineri, 17 mai 2019

Universitatea de Stat din Moldova
(Sala Senatului, blocul central)

Orele 9⁰⁰-9³⁰. Ședința de deschidere a sesiunii științifice

Orele 9³⁰-10³⁰. Ședința plenară

Emil DRAGNEV (Universitatea de Stat din Moldova), **Programul iconografic al *Arcului triumfal* din bisericile moldovenești (sec. XV-XVI)**

Liliana ROTARU (Universitatea de Stat din Moldova), **„Dezghetului” hrușciovist și „rezbelul naționalist” al studenților-filologi de la Universitate**

Orele 10³⁰-11⁰⁰. Pauză de cafea

Orele 11⁰⁰-13⁰⁰. Desfășurarea lucrărilor pe secții

Orele 13⁰⁰-14⁰⁰. Prânzul

Orele 14⁰⁰-17⁰⁰. Desfășurarea lucrărilor pe secții

Secția ARHEOLOGIE ȘI ISTORIE ANTICĂ

(aud. 535, blocul central)

Orele 11⁰⁰-13⁰⁰. Comunicări

Moderator: Andrei COROBCEAN

Serghei COVALENCO (Institutul Patrimoniului Cultural, MECC), **Молдавский селет или ориньяк с бифасами?**

Natalia PAȘENCIUC (Agenția Națională Arheologică / Institutul Patrimoniului Cultural, MECC), **Изделие из рога со стоянки Подгорь I**

Sergiu BODEAN, Vlad VORNIC, Ion CIOBANU (Agenția Națională Arheologică), **O așezare fortificată Cucuteni A din nordul Moldovei**

Vasile DIACONU (Muzeul de Istorie și Etnografie Târgu Neamț), **Situl eneolitic de la Petricani (jud. Neamț). Considerații privind cercetările vechi și noi**

Eugeniu MISTREANU (Muzeul Național de Istorie a Moldovei), **Așezarea eneolitică gumelnițeană Taraclia I în lumina investigațiilor magnetometrice**

Serghei HEGHEA (Institutul Patrimoniului Cultural, MECC), **Topografia și structura internă a așezărilor de tip Brînzeni III-Țiganca**

Ghenadie SÎRBU, Livia SÎRBU (Institutul Patrimoniului Cultural, MECC), **Fenomenul migrației în eneoliticul final din Europa de Sud-Est**

Victoria SURDU (Institutul Patrimoniului Cultural, MECC), **Morminte cu copii ale culturii Iamnaia din spațiul pruto-nistrean**

Orele 14⁰⁰-17⁰⁰. Comunicări

Moderator: Aurel ZANOCI

Serghei AGULNICOV (Institutul Patrimoniului Cultural, MECC), **Погребения среднего и позднего бронзового века в бассейне Нижнего Прута**

Oleg LEVIȚKI (Institutul Patrimoniului Cultural, MECC), **Considerații cu privire la procesul de „hallstattizare” a spațiului est-carpatic**

Vasile HAHEU (Institutul Patrimoniului Cultural, MECC), **Cu privire la originea culturii getice în spațiul carpato-nistrean**

Vlad VORNIC (Agenția Națională Arheologică), **Descoperiri hallsattiene târzii în situl arheologic Milești III**

Andrian FORMANCIUC (Conacul Manuc Bey), **Ceramica lucrată la roată din spațiul carpato-nistrean (sec. VII-V a. Chr.): opinii istoriografice**

Andrei COROBCEAN (Universitatea de Stat din Moldova), **Ion CIOBANU** (Institutul de Cercetări Bioarheologice și Etnoculturale), **Eugeniu SICINSCHII** (Universitatea de Stat din Moldova), **Un nou sit al culturii getice: așezarea fortificată Climăuții de Jos VIII „Pe Holm”**

Aurel ZANOI, Mihail BĂȚ (Universitatea de Stat din Moldova), **Informații noi cu privire la fortificația și tezaurul de la Mateuți**

Octavian MUNTEANU, Nicolae BATOG (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”), **Tipologia ceramicii din fortificația getică Horodca Mică**

Sergiu MATVEEV (Universitatea de Stat din Moldova), **Vlad VORNIC** (Agenția Națională Arheologică), **Despre un tip de pandantive din evul mediu timpuriu descoperite în spațiul carpato-nistrean**

Ion TENTIUC, Valeriu BUBULICI (Muzeul Național de Istorie a Moldovei), **Topoare de luptă vikinge cu muchia profilată descoperite în spațiul pruto-nistrean**

LUDMILA BACUMENCO-PÎRNĂU (Institutul Patrimoniului Cultural, MECC), **Vase de cupru descoperite în așezările medievale din Moldova**

Secția ISTORIE MEDIEVALĂ ȘI MODERNĂ

(aud. 530, blocul central)

Orele 11⁰⁰-13⁰⁰. Comunicări

Moderator: Ion EREMIA

Pavel COCÂRLĂ (Universitatea de Stat din Moldova), **Formarea și evoluția relațiilor de vasalitate în Evul Mediu timpuriu (sec. VII-IX)**

Igor BERCU (Universitatea de Stat din Moldova), **Instituția *Kâdi*-ului în din *kaza*-lele Chilia și Cetatea Albă (Akkerman)**

Vasile RUSU (Universitatea de Stat din Moldova), **Problema raporturilor Țării Moldovei cu patriarhia ecumenică în timpul domniei lui Bogdan al III-lea cel Orb**

Olesea BALACAN (Universitatea de Stat din Moldova), **„Expansiunea” *Menologului* în pictura murală din epoca lui Petru Rareș**

Sabina VLAS (Universitatea de Stat din Moldova), **Ciclul *Pătimirilor* în cadrul programelor iconografice de la bisericile rezidențiale, domnești și boierești de la limita secolelor XV-XVI**

Sergiu CHIOSA (Universitatea de Stat din Moldova), **Problema datării ansamblului de pictură original de la biserica Sf. Nicolae din Rădăuți (actualmente a mănăstirii Bogdana)**

Eugen CERNENCHI (Institutul de Istorie, MECC), **Geneza actelor cu caracter extern în cancelaria domnească a Țării Moldovei, sec. XV-XVII**

Sergiu POSTOVAN (Universitatea de Stat din Moldova), **Reflectarea unor aspecte ale reformei protestante în contextul multiconfesional românesc: sfârșitul sec. XVI - începutul sec. XVII**

Orele 14⁰⁰-17⁰⁰. Comunicări

Moderator: Pavel COCÂRLĂ

Alina FELEA (Institutul de Istorie, MECC), **„Și sântu holteiu cu capu”**

Teodor CANDU (Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală), **Mărturii cu privire la toponimia spațiului pruto-nistrean la începutul secolului al XIX-lea. Valea Săratei din ținutul Lăpușna în viziunea unor locuitori**

Sergiu BOȚOLIN (Universitatea de Stat din Moldova), **Primele manifestări de instituționalizare a nobilimii basarabene**

Cristina GHERASIM (Universitatea de Stat din Moldova), ***Disciplinarea* societății nobiliare basarabene în secolul al XIX-lea prin intermediul presei**

Andrei EMILCIUC (Institutul de Istorie, MECC), **Epidemiile și epizootiile – impedimente în dezvoltarea comerțului în Basarabia (1812-1856)**

Virgil PÂSLARIUC (Universitatea de Stat din Moldova), **Un aristocrat liberal la cârma Basarabiei: principele S.D. Urusov**

Ion EREMIA (Universitatea de Stat din Moldova), **Conceptul de popor și națiune în scrierile istoricului-slavist A.F. Hilferding**

Viorel BOLDUMA (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”), **Emigrația populației din Basarabia în Caucaz, Siberia și Extremul Orient (sfârșitul secolului al XIX-lea - începutul secolului al XX-lea) reflectată în istoriografia sovietică (1945-1990)**

Ion GUMENÂI (Universitatea de Stat din Moldova), **Istoria comunității armene din Bălți în a doua jumătate a secolului al XIX-lea - începutul secolului XX**

Valentin TOMULEȚ (Universitatea de Stat din Moldova), **Târgoveți sau mici-burghezi în Basarabia în secolul al XIX-lea**

Secția ISTORIE CONTEMPORANĂ

(aud. 532, blocul central)

Orele 11⁰⁰-13⁰⁰. Comunicări

Moderator: Liliana ROTARU

Vlada GHERMAN (Universitatea de Stat din Moldova), **Instituțiile de învățământ evreiești din Basarabia în primii ani după Unire (1918-1920)**

Vasile CREȚU (Universitatea de Stat din Moldova), **Activitatea asociației culturale ASTRA la Chișinău și Orhei în perioada interbelică**

Radu DAN (Universitatea de Stat din Moldova), **Acțiuni de redresare ale condițiilor de trai întreprinse de către administrarea românească la Odesa (1941-1944)**

Maria ZINOVII (Universitatea de Stat din Moldova), **„Nu mă consider o victimă a sistemului” (din mărturiile lui Iuri Marin cu privire la deportare)**

Anatol PETRENCU (Universitatea de Stat din Moldova), **Prizonierii japonezi din Gulag în memoria basarabenilor**

Ion DÂMBU (Universitatea de Stat din Moldova), **Partenie Ciopron – un exemplu de fidelitate ortodoxă**

Nicolae FUȘTEI (Institutul de Istorie, MECC), **Atitudinea statului sovietic față de culte reflectată în legislația statului**

Orele 14⁰⁰-17⁰⁰. Comunicări

Moderator: Anatol PETRENCU

Maria BUȚCU (Universitatea de Stat din Moldova), ***Apostolatul social* – miza Patriarhului Justinian Marina pentru Biserica Ortodoxă Română sub regimul comunist**

Iulia MALCOCI (Biblioteca Științifică (Institut) „A. Lupan”), **Ion Valer XENOFONTOV** (Universitatea de Stat din Moldova), **Repere din biografia academicianului Anatol Kovarski (1904-1974)**

Demir DRAGNEV (Institutul de Istorie, MECC), **Ion Valer XENOFONTOV** (Universitatea de Stat din Moldova), **Discursul legitimant în structurile instituționale de cercetare istorică academică din Moldova sovietică**

Liudmila PONOMARIOV, Angela LISNIC (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”), **Definiții teoretice privind timpul liber în istoriografia contemporană**

Rodion RUSNAC (Universitatea de Stat din Moldova), **Politici de stat în tradițiile și obiceiurile Moldovei sovietice**

István BANDI (Arhivele Serviciilor Secrete de Stat din Ungaria), **Calea schimbării dictaturii comuniste prin dialogare. Revoluția din 1989 în Ungaria**

Anatolie POVESTCA (Muzeul Național de Istorie a Moldovei), **Al Doilea Război Mondial după 80 de ani de la declanșare. Germania nazistă și Uniunea Sovietică. Aspecte comparative**

Adrian ROȘCA (Universitatea de Stat din Moldova), **Aspectele evoluției raporturilor economice Republica Moldova – Uniunea Europeană (1994-2017). Istoriografia problemei**

Marcel REVENCO (Universitatea de Stat din Moldova), **Evoluția comerțului exterior al Republicii Moldova în anii 1997-2017**

Lidia PRISAC (Institutul Patrimoniului Cultural, MECC), **Republica Moldova și Ucraina: retrospectivă istorică (1992-2019)**